

Sperandio Savelli: Agostino Barbarigo

Dr Ivan Mirnink

viši kustos Arheološkog muzeja
u Zagrebu

Izvoran znanstveni rad

Objavljajući nepoznati primjerak rijetke medalje S. Savellija iz zbirke Arheološkog muzeja u Zagrebu, autor je u svojoj studiji spomenuo i nekoliko drugih medalja od istog autora, sačuvanih u hrvatskim muzejima i galerijama. Uz biografiju i interpretaciju stilskog izraza S. Savellija, autor donosi i iscrpan katalog svih njegovih do danas sačuvanih i poznatih medaljerskih radova.

U SR Hrvatskoj postoji više numizmatičkih zbirki koje u svom sastavu sadržavaju i određeni broj medalja — spomenimo Arheološki muzej u Splitu i Arheološki muzej u Zagrebu — a imade ih i u Strossmayerovoj galeriji starih majstora i Modernoj galeriji, u Muzeju za umjetnost i obrt, te Povijesnom muzeju Hrvatske, svi u Zagrebu. Spomenica i medalja imade u manjem broju i u gotovo svakom lokalnom muzeju i zbirci. Kao najstariji fundus takve vrste može se smatrati zbirka medalja Diecezanskog muzeja u Zagrebu, jer su to medalje koje su stoljećima stizale kao pokloni papa i biskupa zagrebačkim biskupima, kasnije nadbiskupima.¹ Najveći broj medalja, svih država i razdoblja, osobito talijanskih renesansnih, čuva se u numizmatičkoj zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu i najvećim su dijelom plod sustavne nabavne politike nekadašnjeg muzejskog ravnatelja Josipa Brunšmida.²

Na ovom mjestu zadržat ćemo se na jednoj od oko dvije stotine talijanskih medalja nastalih između 15. i kraja 17. stoljeća iz fundusa Arheološkog muzeja u Zagrebu.³ Riječ je o jednoj rijetkoj medalji, djelu velikog i izvanredno plodnog majstora Sperandija Savellija —

o portretu mletačkog dužda Agostina Barbariga. U Hrvatskoj postoji vrlo mali broj Sperandijevih medalja. Gradski muzej u Splitu posjeduje njegov portret znamenitog mesinskog pravnika Andrea Barbazze (umro oko god. 1480), savjetnika kralja Ivana II. Aragonskog (Armand⁴ I, 64, 4; Fabriczy⁵ sl. 64, str. 44; Hill⁶ 384; Hall⁷ 62), a objavio ga je K. Prijatelj.⁸ U Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu čuva se vrlo lijep primjerak medalje Giovannija Bentivoglia II, kneza Bologne (1443—1509) (Armand I, 65, 7; Hill 355; Hall 53), dok je jedan dosta oštećeni komad medalje Federiga Montefeltra, vojvode od Urbina (1442—1482) (Armand I, 71, 29; Hill 389; Fabriczy, sl. 61, str. 42; Lanna⁹ 43) zalutao u Muzej Požeške kotline u Požegi¹⁰.

O radovima Sperandija pisalo se vrlo mnogo. Spomenimo tek Armandu¹¹, Fabriczyja¹², Hilla¹³. Sperandio Savelli rodio se oko god. 1425. (u svakom slučaju prije 1431) u Mantovi kao sin Bartolomea di Sperandija Savellia. Prvi se put spominje u Ferrari kao zlatar godina 1445—1447. Nakon toga vraća se i djeluje opet

⁴ Armand, A., Médailleurs italiens des quinzième et seizième siècles, I—III. Paris 1883.

⁵ Fabriczy, C. v., Medaillen der italienischen Renaissance. Leipzig, Godina nije označena.

⁶ Hill, G. F., A Corpus of Italian Medals of the Renaissance Before Cellini, I—II. London 1930.

⁷ Hall, V., Catalogue of the Vernon Hall Collection of European Medals. Madison, Wisconsin 1978.

⁸ Prijatelj, K., Sperandiova medalja u splitskom Gradskom muzeju. *Peristil*, 1/1954, 161—162.

⁹ Sammlung des + Freiherrn Adalbert von Lanna Prag. Berlin 1911: Rudolph Lepke. III.

¹⁰ Geber, E., Sperandieva medalja u Muzeju Požeške kotline. *Vjesnik Muzeja Požeške kotline*, 2—3/1979, 137—142.

¹¹ Armand, A., o. c., I, 63.

¹² Fabriczy, C. v., o. c., 42—45.

¹³ Hill, G. F., A Guide to the Exhibition of Medals of the Renaissance in the British Museum. London 1923, 17—18; Hill, G. F., o. c., 1930, 89—90. Sva dotadašnja literatura citirana je na str. 90—91.

¹ Dočkal, K., Stare medalje u zbirci Diecezanskog muzeja u Zagrebu. *Numizmatičke vijesti*, 3/1956 6—7, 7—10.

² Hoffiller, V., Arheologija u Hrvatskoj u zadnjih 25 godina. Obzor — spomen-knjiga 1860—1935. Zagreb 1935, 155—156; Bauer, A., Numizmatika u Hrvatskoj. Numizmatička zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu. *Muzejski arhiv*, građa za muzeologiju 9, *Numizmatički zbornik* I. Zagreb 1951; Bauer, A., Koncepcija i zadaci numizmatičke zbirke. Numizmatička zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu. *Numizmatičke vijesti*, 10/1963, 19, 8—11; Gorenc, M., Numizmatička zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu, ibid., 23—25; Mirnik, I., Tradicija numizmatičkog istraživanja u Hrvatskoj. *Vijesti muzealača i konzervatora Hrvatske*, 26/1977 I, 44—51; Mirnik, I., Turski ratovi na medaljama, Katalog izložbe. Zagreb 1979.

³ Mirnik, I., Talijanska medalja 15—17 stoljeće. Katalog izložbe. Zagreb 1981.

Sperandio Savelli: Agostino Barbarigo
Numizmatička zbirka Arheološkog
muzeja u Zagrebu

u Mantovi, u Milatu, te opet u Ferrari šezdesetih i sedamdesetih godina 15. stoljeća. Neko je vrijeme radio u Mlecima i Bologni. Godine 1477. živi i radi kao kipar u Faenzi. Nalazimo ga i u Bologni oko godine 1478, opet u Ferrari, u Padovi god. 1494, a devedesetih godina se spominje kao ljevač topova u Veneciji. Podaci o njegovu životu isto su tako oskudni i različiti kao i oni koji govore o njegovoj smrti. Prema nekim umire 8. VII. 1528.¹⁴, a prema drugim podacima godine 1504¹⁵.

Sperandio je bio svestran i vrlo plodan umjetnik: kipar, zlatar, medaljer i ljevač topova. Kao medaljer i portretist ubraja se među najveće majstore renesanse, ali mu se usput pripisuje i određena nota gruboće na nekim manje važnim detaljima, npr. na odsjećima ruku poprsja osoba koje prikazuje. Isto mu tako alegorije i drugi prikazi na naličju nisu uvijek odabrani s dovoljno pažnje¹⁶. Danas se zna za oko pedeset medalja koje je izlio Sperandio, no njihova se kronologija ne može složiti na temelju stilskih analize. Najuspjelije je Sperandijeve medalje grupirao Hill u nekoliko faza njegova rada: u prvu ferarsku 1462—1477, faetinsku 1477—1478, bolonjsku 1478—1490, drugu ferarsku 1490—1495, mantovsku 1495—1496, te mletačku fazu 1496—1504.

Za prvog boravka Sperandija u Ferrari nastale su ove medalje: Giovanni Bentivoglio II (Armand I, 65, 7; Hill 355), Bartolomeo Pendaglia (Armand I, 71, 32; Hill

356), Giovanni Cavitelli (Hill 357), Antonio Sarzanella de' Manfredi (Armand, I, 74, 41; Hill 358), Lodovico Carbone (Armand I, 66, 13; Hill 359), druga medalja Lodovika Čarbone (Armand I, 66, 14; Hill 360), Francesco Sforza (Armand I, 74, 42; Hill 361), Marino Caracciolo (Armand I, 66, 12; Hill 362), Cesario Contugh (Armand I, 67, 16; Hill 363), Ercole I. D'Este (Armand I, 68, 20; Hill 364), Ercole I. D'Este i Eleonora Aragonska (Armand I, 68, 21; Hill 366), Sigismondo D'Este (Armand I, 68, 19; Hill 367), Pietro Albano (Armand I, 64, 2; Hill 368), Carlo Quirini (Armand I, 72, 36; Hill 369), portret neznanca (Hill 370), Pietro Bono Avogadro (Armand I, 64, 3; Hill 371), Agostino Buonfrancesco (Armand I, 66, 11; Hill 372), Simone Ruffini (Armand I, 73, 39; Hill 373), Prisciano de' Prisciani (Armand I, 72, 35; Hill 374), Bartolomeo della Rovere (Armand I, 73, 38; Hill 375), izgubljena medalja G. Giglio-a (Hill 376), Giovanni Lanfredini (Armand I, 69, 25; Hill 377), te Parupo (Armand I, 71, 31; Hill 378).

U faetinski period (1477—1478) ubrajaju se dvije medalje: Carlo Manfredi (Armand II, 68, 35; III, 16A; Hill 379) i Galeotto Manfredi (Armand I, 70, 27). U bolonjskoj su fazi portreti Giovannija II. Bentivoglija (Armand I, 65, 8; Hill 380), Alessandra Tartagnija (Armand I, 75, 44; Hill 381 — tri varijante), Galeazza Marescottija (Armand I, 70, 28; Hill 382), Virgilija Malvezzija (Armand I, 70, 26; Hill 383), Andree Barbazze (Armand I, 64, 4; Hill 384), Andree Bentivoglije (Armand I, 64, 5; Hill 385); Niccolo da Correggio (Armand I, 67, 17; Hill 386); Floriana Dolfija (Armand I, 68, 18; Hill 387), Niccola Sanutija (Armand I, 73, 40; Hill 388), Federiga del Montefeltro (Armand I, 71, 29; Hill 389), Francesca Gonzage (Armand I, 69, 22; Hill 390), Giovannija II Bentivoglija (Armand I, 65, 6; Hill 391), Carla Gratija (Armand I, 69, 24; Hill 392), Guida Pepolija (Armand I, 72, 34; Hill 393), Tita

¹⁴ Thieme, U. — F. Becker, Allgemeines Lexicon der bildenden Künstler. 31/1937, 359; Bénézit, E., Dictionnaire critique et documentaire des peintres, sculpteurs, dessinateurs et graveurs, 9/1976, 742.

¹⁵ Hall, V., o. c., p. 38.

¹⁶ Hill, G. F., o. c., 1930, p. 30.

Strozzijsa (Armand I, 76, 48; Hill 394), Giuliana della Rovere, kasnijeg pape Julija II (Armand, I, 71, 30; Hill 395), Antongaleazza Bentivoglija (Armand I, 65, 9, Hill 396) i Catelana Casalija (Armand I, 67, 15; Hill 397). Sperandio je u drugoj ferarskoj fazi izradio, koliko se danas znade, dvije medalje na kojima su prikazani: Jacopo Trottij (Armand I, 75, 45; Hill 398) i Covella-Camilla Marzana Sforza (Armand I, 74, 43; Hill 399), a u mantovsku fazu (1495—1496) ubrajaju se medalje: Gianfrancesco Gonzaga (Armand I, 69, 23, Hill 400), Agostino Barbarigo (Armand I, 75, 46; Hill 401) i Lodovico Brognolo (Armand I, 65, 10). Na posljednjoj medalji, nastaloj za vrijeme Sperandijeva boravka u Mlecima, portretiran je mletački satirički pjesnik Antonio Vinciguerra (Armand I, 76, 47; Hill 403).

Medalja Agostina Barbariga, koja se nalazi u zagrebačkoj zbirci, lijevana je na spomen bitke kod Fornova, 6. lipnja 1495, u kojoj su protufrancuski saveznici Gianfrancesco Gonzaga, Giovannni II. Bentivoglio i Agostino Barbarigo potukli francuskoga kralja Karla VIII. Na licu medalje prikazano je poprsje dužda Barbariga, okrenuto u poluprofilu nadesno; dužd ima dugu bradu i brkove, okrunjen je duždevskom frigijskom kapom, koja je s donje strane ukrašena širokom, draguljima optočenom vrpcom; ogrnut je u kardinalske plašt. Natpis glasi: (rozeta) . AVGVSTINVS . BARBADICVS . VENETORVM . DVX. S vanjske je strane linearna kružnica.

Na naličju je tradicionalna scena — isprva se prikazuje dužd kako kleći pred sv. Markom, a kasnije pred njegovim lavom — koja se od 16. stoljeća pojavljuje i na novcu (*mezzo ducato, ducato con S. Giustina, mezzo ducato con S. Giustina*). Dužd, u svojem duždevskom ornatu (frigijska kapa i dugi nabrani plašt) kleći na

stjenovitu tlu nadesno; objema rukama drži zastavu s lavom sv. Marka koja završava u dva trokutasta kraja, dok je na kopiju zastave križ s kuglama na kracima. S desne strane stoji krilati mletački lav s aureolom i desnom šapom drži otvorenu knjigu. U odsječku je legenda (list)OPVS(list)/ ·SPERA /NDEI·. S vanjske strane je linearna kružnica.

Agostino Barbarigo, član stare i ugledne, neobično bogate mletačke obitelji radio se 1419. Godine 1486. naslijedio je kao dužd svog brata Marka (1485—1486). Nakon vladavine od petnaest godina zahvalio se na vlasti godine 1501.¹⁷ Kraj petnaestog stoljeća za Veneciju predstavlja vrhunac moći i blagostanja, usprkos nekolikim ratovima, s Turcima, s austrijskim nadvojvodom Sigismundom i Karлом VIII. Francuskim.¹⁸ Osim Sperandijeve poznate su još četiri medalje Agostina Barbariga — jedna Vettora Gambella — Camelija (Armand I, 117, 11; Lanna 76),¹⁹ koji je u to vrijeme skupa s Alessandrom Leopardijem radio u mletačkoj kovnici,²⁰ te još tri portretne medalje anonimnih majstora (Armand II, 70, 2—4).

Medalja pripada kasnijem, mantovanskom razdoblju Sperandijeva opusa (1495—1496; Armand I, 75, 46; Hill str. 103, br. 401, tab. 75; Hall 66). Izlivena je od bronze, promjera 66 mm, što znači da se radi o dosta starom odljevu — berlinski primjerak npr. ima 91 mm promjera. S gornje strane je probušen. Osi lica i naličja pokazuju mali otklon na desno. Na licu medalje je nos dužda malo natučen, a na naličju se vidi nekoliko udubljenja od udaraca nekim tvrdim predmetom. I rub medalje je na nekoliko mjesta natučen; ogrebotine na obje strane svjedoče i o tome da je neki davni vlasnik nožem strugao po površini u nadi da će odjednom zasjati zlato. U cijelosti ako je uzmem, medalja je dobro sačuvana.

Sperandijeva je medalja ušla u sastav zagrebačke numizmatičke zbirke godine 1894. kao poklon poznatog riječkog numizmatičara sakupljača dra Gjure Cattija (1849—1936).²¹ Catti je posjedovao vrlo veliku i lijepu zbirku novca i medalja Mletačke Republike i dalmatinskih komuna. Dok je dio zbirke koji je sačinjavao novac otkupljen za 6000 forinti Kr. zemaljske vlade Odjela za bogoštovlje i nastavu, sve je medalje (165 komada zlatnih, srebrnih, brončanih i kositrenih) Catti poklonio muzeju.²²

¹⁷ Papadopoli-Aldobrandini, N., Le monete di Venezia, II. Venezia 1907, 61.

¹⁸ Schweitzer, F. Serie delle monete e medaglie d'Aquileja e di Venezia, II. Trieste 1852, 47.

¹⁹ Mirnik, I., o. c., 1981, str. 24, br. 130.

²⁰ Papadopoli-Aldobrandini, N., o. c., p. 62.

²¹ Mirnik, I., o. c., 1981, str. 24, br. 129.

²² (Brunšmid, J.), Nabava dviju specijalnih numizmatičkih sbiraka za narodni muzej. *Viestnik Hrvatskoga arheološkoga društva*, NS, 1/1895, 213.

S u m m a r y**SPERANDIO SAVELLI: AGOSTINO BARBARIGO**

In this paper the author discusses one of the 200-odd medals of the Italian Renaissance kept in the Department of Coins and Medals of the Archeological Museum in Zagreb. It is the rare medal of the Venetian doge Agostino Barbarigo (born 1419, doge 1486, abdicated 1501), by Sperandio Savelli (born c. 1425, died 1504) with the bust of Barbarigo three quarters to the right, with a long beard, wearing the ducal cap and mantle, on the obverse. The legend is: (rose) · AVGVSTINVS · BARBADICVS · VENETO-RVM · DVX · On the reverse one can see the doge in cap and robes, kneeling right and holding a bannew with the lion of St. Mark; before him is the Lion of St. Mark, standing, left, nimbate, holding a book with his right forepaw. Both are on a rocky ground. Both the obverse and the reverse show a plain border. The legend on the reverse is: (leaf)OPVS(leaf)/ · SPERA/NDEI ·, in exergue. (Armand I, 75, 46; Hill. p. 103, 401, Pl.75; Hall 66).

This medal was cast during Sperandio's year spent in Mantua (1495—1496) to commemorate the victory over the French and their king Charles VIII at Fornovo on 6th June 1495. Except for a few scratches and a hole, it is well preserved. It entered the Zagreb Collection in 1894 as a gift of Dr. Gjuro Catti of Rijeka.

There are three more medals by Sperandio Savelli in museums of Croatia: the portrait of Andrea Barbazzo (Armand I, 64, 4; Hill 384) at the Town Museum in Split, the medal of Giovanni Bentivoglio II (Armand I, 65, 7; Hill 355) at the Museum of Applied Arts in Zagreb and a battered specimen of the Federigo Montefeltro medal (Armand I, 71, 29; Hill 389) at the Museum of the Požega Valley at Slavonska Požega.

Ante Šonje

SPÄTANTIKE DENKMÄLER AUF DER INSEL PAG

Aufgrund seines umfassenden Studiums der Fachliteratur und Forschungsarbeiten auf der Insel Pag bringt der Verfasser in dieser Studie eine sehr ausführliche und seriös systematisierte Darstellung der liburnischen Wallburgen, Hügelgräber (Tumuli) und urgeschichtlichen Funde auf dieser Insel. Das Hauptthema der Studie sind die spätantiken Denkmäler, die er registriert, wissenschaftlich bearbeitet und aufgrund seiner Beobachtungen, ohne vorausgegangene archäologische Ausgrabungen, valorisiert. Besondere Aufmerksamkeit widmet er der altchristlichen Basilika in Gaj, den Funden in Novalja und dem Problem des Bischofssitzes des Bischofs Vindemius. Wertvoll sind auch die Angaben über die Besiedlung der Insel Pag im Zeitraum der späten Antike.

Nikola Jakšić

EINE ROMANISCHE STEINMETZWERKSTATT VON KNIN

Aufgrund komparativer Analysen der dekorativen Elemente und stilistischen Merkmale einer Gruppe von Denkmälern, die von der Festung Knin, Crkvine in Biskupija und Sustjepan in Split stammen, bringt der Verfasser diese Denkmäler in Verbindung mit der Tätigkeit einer frühromanischen Steinmetzwerkstatt, die in der zweiten Hälfte des XI. Jahrhunderts in der Umgebung von Knin wirkte. Bei diesen Denkmälern ist die vorromanische, flache und zwei- oder dreibändige Flechtbandornamentik verschwunden, die dekorativen Elemente beschränken sich auf sehr ähnlich angeordnete Motive von intermittierendem Weinlaub, Kymatien, charakteristischen Haken, Girlanden und abwechselnden Palmetten um ein Inschriftfeld. Daneben tritt auch die plastisch modellierte menschliche Figur auf. Von manchen Autoren werden diese Werke in das VI. bis XIII. Jahrhundert datiert, der Verfasser vertritt jedoch die Ansicht, daß sie in einem relativ kurzen Zeitraum entstanden sind, annähernd zur Zeit der Einweihung der Kathedrale von Knin als festumrissenen Zeitraum (1076—1078).

Nada Klaic

DAS ANGEBLICH VON KÖNIG LADISLAUS ERBAUTE »MONASTERIUM SANCTI STEPHANI REGIS« IN ZAGREB

Die Studie behandelt die Frage: hat König Ladislaus das Kloster des Hl. Stephan in Zagreb erbaut? Aufgrund der formalen Analyse und dem Studium der Dokumente äußert die Autorin berechtigte Zweifel an der Glaubwürdigkeit des relevanten Quellenmaterials, das einigen Autoren als Grundlage für ihre positive Beantwortung dieser Frage gedient hatte. N. Klaic kommt zu dem Schluß, daß diese »Zagreber Kloster« niemals existiert hatte, und demnach weder hatte von König Ladislaus erbaut werden können, noch durch Andreas II. eingeweiht werden. Nach der »Felizianischen Urkunde« hatte Ladislaus das Zagreber Bistum gegründet, und als sein erstes Oberhaupt den Bischof Duh ernannt, aber von seiner Bautätigkeit existieren keinerlei Unterlagen, da er einige Monate nach der Gründung des Bistums starb.

Grgo Gamulin

EIN FORSCHLAG FÜR FOUQUET

Nach Beendigung der Restaurierungsarbeiten an dem Porträt einer Edelfrau aus dem Historischen Museum in Zagreb, für welches das Museum keinerlei Unterlagen besitzt, kam der Verfasser nach eingehenden Untersuchungen zu dem Schluß, daß der Maler des Bildes mit großer Wahrscheinlichkeit Jean Fouquet sein könnte. Diese Hypothese untermauert er mit überzeugendem Vergleichsmaterial. Es ist die Meinung des Autors, daß es sich in

Anbetracht der harmonischen Kohärenz des Gesamtbildes und des vorzüglich gemalten, delikat modellierten Gesichtes um ein Werk von Weltrang handelt.

Ivan Mirnik

SPERANDIO SAVELLI: AGOSTINO BARBARIGO

Indem er ein unbekanntes Exemplar einer seltenen Medaille von S. Savelli aus dem Archäologischen Museum in Zagreb publiziert, zählt der Verfasser in seiner Studie noch einige Medaillen desselben Autors in kroatischen Museen und Galerien auf. Neben der Biographie und Interpretation der stilistischen Ausdrucksweise von S. Savelli bringt der Autor auch einen ausführlichen Katalog aller seiner bekannten und bis heute erhaltenen Medaillenarbeiten.

Grgo Gamulin

EIN BILD DES MÄLERS JACOPO TINTORETTO VOM ALTAR DES PETAR HEKTOROVIC

Die schöne »Beweinung Christi« aus der Dominikanerkirche in Starigrad auf der Insel Hvar wird von dem Verfasser aufgrund einer gründlichen vergleichenden Analyse mit einigen anderen Werken des Künstlers dem Venezianischen Maler Jacopo Tintoretto zugeschrieben. Er vermutet, daß das Bild in den Jahren zwischen 1571 bis 1579 entstanden ist. Besondere Aufmerksamkeit widmet er der Persönlichkeit und dem Werk des Hvarer Patriziers und Dichters Petar Hektorović (1487—1572), der das Bild im Jahre 1571 bestellt hatte.

Grgo Gamulin

EINE HYPOTHESE UND EIN VORSCHLAG FÜR GIROLAMO DA CARPI

Der Autor unterbreitet seinen Vorschlag zur Lösung des Attributionsproblems zweier Bilder aus der Galerie Strossmayer in Zagreb, »Madonna mit Heiligen« und »Martyrium des Hl. Laurentius«. Für das erste Bild äußert er die Vermutung, daß es ein Werk des Girolamo da Carpi sein könnte. Er ist sich bewußt, daß sein methodologisches Vorgehen Zweifel offen läßt: für ein früheres Werk, aus einem Zeitraum von dem nichts bekannt ist, wird retrospektiv eine Argumentation rekonstruiert, und zwar aufgrund einiger Übereinstimmungen dieses Werks mit Einzelheiten an anderen Arbeiten. Für das andere Bild findet der Autor die notwendigen Argumente, die eine vorbehaltlose Zuschreibung an Girolamo da Carpi ermöglichen.

Cvito Fisković

EINE KOPIE NACH TIZIAN IN KORČULA

Der Verfasser beschreibt eine Kopie des Bildes »Die Ermordung des Hl. Petrus Martyr« von Tizian, die sich in der Dominikanerkirche in Korčula befindet. Die Kopie reproduziert ein Meisterwerk von Tizian, daß sich ehemals in der Kirche der hl. Johannes und Paul in Venedig befand, wo es bei dem Brande vom Jahre 1867 zugrundeging. Die Kopie war von dem Bischof von Korčula, Nikola Spanić, bestellt worden (Bischof von 1673 bis 1707). Er war ein Nachkomme der Familie Spani — Spanja, die aus dem nördlichen Albanien nach Korčula gezogen war, reich wurde und den Adelstitel »conte« erhielt. Die Familie spielte einige Jahrhunderte lang eine bedeutende Rolle im politischen, kulturellen, wirtschaftlichen und künstlerischen Leben auf der Insel Korčula. Der Autor bringt sehr ausführliche Angaben über das Leben von Mitgliedern der Familie und ihrem Mäzenatentum.